

Författningsändringar inom området social trygghet med anledning av Förenade kungarikets utträde ur den Europeiska unionen (Promemoria S2021/07548)

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har granskat promemorians förslag och bedömningar med utgångspunkt i hur de bedöms påverka rättssäkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet. ISF begränsar därför sina synpunkter till de förslag som berör socialförsäkringsområdet.

4.1 Kompletterande bestämmelser med anledning av protokollet om samordning av de sociala trygghetssystemen

ISF delar bedömningen att kompletterande bestämmelser behöver införas i nationella författningar bl.a. för att klargöra vilka rättigheter enligt förordning 883/2004 som fortfarande ska gälla i situationer som omfattas av protokollet om samordning av de sociala trygghetssystemen mellan EU och Förenade kungariket (avsnitt 4.1.1).

ISF delar bedömningen att det inte behövs några särskilda bestämmelser om överföring av personuppgifter mellan Sverige och Förenade Kungariket eller för annan behandling av personuppgifter med anledning av förslagen i denna promemoria (avsnitt 4.1.2).

4.2 Författningsändringar inom socialförsäkringsområdet

ISF tillstyrker förslaget att en hänvisning till handels- och samarbetsavtalet ska tas in i 4 kap. 5 a § socialförsäkringsbalken (SFB) för att klargöra att en person som är lokalt anställd vid en svensk utlandsmyndighet inte anses som offentligt anställd vid tillämpningen av avtalet (avsnitt 4.2.1).

ISF tillstyrker förslaget att en hänvisning till handels- och samarbetsavtalet ska tas in i 113 kap. 2 § andra stycket SFB för att klargöra att beslut i ärenden om utfärdande av intyg för tillämpning av avtalet får ändras, omprövas och överklagas med tillämpning av bestämmelserna i 113 kap. 3–21 §§ SFB (avsnitt 4.2.2).

ISF tillstyrker förslaget att en hänvisning till handels- och samarbetsavtalet ska tas in i 3 § andra stycket lagen om försäkringsmedicinska utredningar för att klargöra att en region ansvarar för att tillhandahålla en försäkringsmedicinsk utredning även åt den som, utan att vara bosatt i Sverige, till följd av avtalet är försäkrad här och som är förvärvsverksam eller registrerad som arbetssökande inom regionens område (avsnitt 4.2.3).

4.3 Författningsändringar inom hälso- och sjukvård m.m.

ISF tillstyrker förslaget att en hänvisning till handels- och samarbetsavtalet ska tas in i 4 § förordningen om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden för att ange att Försäkringskassan, i den omfattning regionen inte ska ansvara för kostnaderna, ska ersätta en region för kostnader enligt protokollet. Vidare ska en hänvisning till handels- och samarbetsavtalet inkluderas för att ange att regionerna har rätt att av Försäkringskassan få ersättning för personer som vid tillämpningen av protokollet bedöms vara bosatta i Sverige men som inte ska folkbokföras. En hänvisning till handels- och samarbetsavtalet ska även göras i 11 § förordningen om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden för att ange att Försäkringskassan ska samråda med en region inför beslut om tillstånd för planerad vård och beslut om ersättning för kostnader (avsnitt 4.3.6).

ISF delar bedömningen att det inte behöver regleras särskilt i patientlagen att hälso- och sjukvårdspersonal ska informera patienter om möjligheten att hos Försäkringskassan få upplysningar om vård i Förenade kungariket (avsnitt 4.3.7).

ISF delar bedömningen att det inte är nödvändigt att i ersättningslagen inkludera bestämmelser om den lagens förhållande till protokollet (avsnitt 4.3.8).

5. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

ISF tillstyrker förslaget att författningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023.

ISF delar bedömningen att det inte finns behov av övergångsbestämmelser.

6. Konsekvenser

ISF instämmer i de delar av bedömningen som gäller att förslagen inte kommer att innebära några merkostnader för statens budget eller för de myndigheter som berörs samt att förslagen bedöms vara förenliga med Sveriges internationella åtaganden och EU-rätten.

ISF har i övrigt inga synpunkter på förslagen i promemorian.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eva-Lo Ighe. Tf myndighetsjuristen Emma Rönström har varit föredragande. Vid den slutliga handläggningen har chefsjuristen Anna Samuelsson, enhetscheferna Pererik Bengtsson och Sofie Cedstrand, utvecklingschefen Dan Ljungberg samt administrativa chefen Annika Stegarp Perman deltagit.

Eva-Lo Ighe